

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 8 de maig del 1936

SUMARI

S'obre la sessió a les sis menys cinc minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Llegida l'acta de la sessió anterior, els senyors Dalmau, i Soler i Pla, demanen que consti llur vot favorable a la proposició, aprovada en la sessió del dia 6 proppassat, de ratificació de confiança al Govern de la Generalitat, a la qual cosa accedeix la Presidència. S'aprova l'acta.

Lectura d'una proposició no de llei subscripta pels senyors Farreres i Duran, Rouret, Guinart, Blasi, Simó i Bofarull, Sauret, Ruiz i Ponseti, Riera, Folc, i Lloret, demanant que sigui editat el discurs de l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya pronunciat en la sessió del dia 5 del mes que som en el debat sobre els fets d'octubre del 1934, a l'objecte d'ésser repartit als Ajuntaments i altres Corporacions oficials de tot Catalunya. És aprovada.

Lectura d'una proposició, signada pels senyors Galés, Rovira i Virgili, Abadal, Farreres, Torres, Lloret, Fronjosà, Soler i Bru, Folch, Simó i Bofarull, i Duran i Ventosa, demanant que la Cambra expressi al Govern de la Generalitat el goig amb què veuria que el Govern de la Generalitat prengués sota el seu patronatge els treballs encaminats a honorar dignament la memòria del gran patrici Valentí Almirall i Lloze, amb ocasió d'haver complert cinquanta anys de la publicació del seu llibre cabdal Lo Catalanisme. Passa a la Comissió corresponent.

Ordre del dia:

Precs i preguntes.

Prec del senyor Simó i Bofarull a l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret, referent a l'aplicació d'un Decret d'aquella Conselleria.

El senyor Cunillera demana a la Mesa que gestioni la vinguda a la Cambra d'unes dades que té sollicitades, referents als funcionaris de la Generalitat, i anuncia una interpellació a l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura, referent a l'adquisició de la Granja de Bilem.

Prec del senyor Carreres i Artau a l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura demanant el restabliment de l'Oficina Forestal de la Comissaria de Girona.

Discussió del Dictamen de la Comissió d'Incompatibilitats.

Lectura d'un Vot particular del senyor Duran i Ventosa. El senyor Duran i Ventosa el defensa. (Ocupa la presidència el Vice-president primer, senyor Serra i Hunter.) Resposta del senyor Rovira i Virgili, per la Comissió. Rectificació del senyor Duran i Ventosa. Intervenció del senyor Ruiz i Ponseti. Rectificació del senyor Rovira i Virgili. Rectificació del senyor Ruiz i Ponseti. Nova rectificació del senyor Duran i Ventosa. El senyor Bru proposa que es nomeni una Comissió especial que tingui com a missió única portar a la Cambra una Ponència sobre el cas especial a què fa referència el Dictamen. El senyor Galés, en nom de la Majoria, s'adhereix a la proposta del senyor Bru i Jardí, i s'acorda el nomenament de la Comissió proposada. Es retirem els Vots particulars i s'aprova el Dictamen.

Ordre del dia per a la sessió del dimarts.

S'aixeca la sessió a les vuit i setze minuts de la vetlla.

S'obre la sessió a les sis menys cinc minuts de la tarda, sota la Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Governació.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

El Sr. DALMAU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Dalmau.

El Sr. DALMAU : És perquè, no havent estat possible la meua assistència personal a la sessió d'abans d'ahir, desitjaria que constés el meu vot favorable a la proposició ratificant la confiança al Govern de la Generalitat de Catalunya, aprovada en la sessió del dia 6.

El Sr. PRESIDENT : Constarà el vot favorable a la proposició, tal com demana el senyor Dalmau.

El Sr. SOLER I PLA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Soler i Pla.

El Sr. SOLER I PLA : Senyor President : L'altre dia, en acabar la discussió oberta a conseqüència de la interpellació sobre els fets del 6 d'octubre del 1934, no em trobava jo present a la Cambra en aquell moment. És per això que demano que, havent estat el primer que va felicitar el President de la Generalitat quan proclamà l'Estat Català, s'ajunti el meu vot a favor de la proposició de confiança al Govern de la Generalitat de Catalunya, votada en la sessió d'abans d'ahir.

El Sr. PRESIDENT : Constarà el vot favorable del senyor Soler i Pla.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Finances.*)

Lectura i aprovació d'una Proposició no de Llei

(*El senyor Secretari dóna lectura a la següent Proposició no de Llei:*

«AL PARLAMENT

PROPOSICIÓ NO DE LLEI

Els Diputats que subscriuen tenen l'honor de proposar a l'aprovació de la Cambra l'edició del

discurs de l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya, pronunciat en la sessió del dimarts, dia 5 del corrent, en el debat sobre els fets d'octubre del 1934, a l'objecte d'ésser repartit als Ajuntaments i a altres Corporacions oficials de tot Catalunya.

Palau del Parlament, 7 de maig del 1936. — Farreras Duran. — Rouret. — Guinart. — Blasi. — Simó. — Sauret. — Ruiz i Ponseti. — Riera. — Folc. — Lloret.»

El Sr. PRESIDENT : S'aprova la proposició? (*Assentiment.*) Resta aprovada.

Lectura d'una proposició

(*El senyor Secretari dóna lectura a la següent proposició:*

«AL PARLAMENT

Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar al Parlament de Catalunya l'adopció del següent acord :

La Cambra veuria amb goig que el Govern de la Generalitat prengués sota el seu patronatge els treballs encaminats a honorar dignament la memòria del gran patrici Valentí Almirall i Llozer, amb ocasió d'haver complert cinquanta anys de la publicació del seu llibre cabdal *Lo Catalanisme*.

Palau del Parlament, 7 de maig del 1936. — Galés. — Rovira i Virgili. — Abadal. — Farreras i Duran. — Humbert Torres. — Pere Lloret. — Fronjosà. — Soler i Bru. — Folc. — Simó i Bofarull. — Duran i Ventosa.»

(*La proposició llegida passa a la Comissió corresponent.*)

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

L'aplicació d'un Decret del Conseller de Justícia i Dret

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : Dues paraules, senyor President, preguntant a la Presidència que tin-

gui la bondat de trametre el prec que vaig a formular, a l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret, perquè es tracta d'una matèria urgent, al meu entendre, i és d'una relativa importància per a certa mena de conreus. Em refereixo a la base 3.ª del Decret del 25 d'abril d'enguany.

Pels conreus, especialment d'horta intensificada i, encara més, per terres destinades al conreu de l'avellaner, produeix veritables dificultats l'aplicació de l'art. 3.^r que he esmentat. Perquè si el conreador al qual es dona la possessió de la terra, per haver-ne estat desposseït per mèrits de disposicions anteriors, ha d'abonar l'import de la collita pendent en el moment de realitzar-se aquella, ha de procedir-se a la valoració en el mateix moment de la reposició. I aquesta valoració és impossible, impossible per dues raons: primera, quant al valor en venda de la mercaderia; segona, quant al cost del conreu en el lapse de temps que va entre la presa de possessió pel nou conreador, i l'efectivitat de la collita pendent. Si l'art. 3.^r digués: Se li abonarà el valor de la collita en el moment de la pendència, tal com estigui pendent, sense esperar que sigui collita efectiva, que el fruit estigui recollit, eliminaríem un dels inconvenients, dels dos que he esmentat. La dificultat, la gairebé impossibilitat de valorar el cost de conreu, treball, adobs, regadiu, insecticides, des del moment en que entri en possessió, per exemple, el 10 de maig fins al 30 de juliol en què es recullen les avellanes, o fins que es recull la collita de l'horta intensificada, que pot ésser diversificada segons les espècies que s'hi conreen.

Però també, quant a l'avellana, sobretot, i això afecta milers de conreadors, en un volum de milions a Catalunya, perquè l'avellana és fruit que podríem dir-ne borsàtil. El preu de l'avellana és un preu que no se sap mai; veritablement borsàtil. No parlem ja de la quantitat; poden venir calamitats de caràcter atmosfèric que destrueixin les collites pendents, i es dona el cas que aquí, el que entra en possessió de la terra, pot exigir el pagament tot seguit després de la valoració, i la valoració ve exigida que es faci en el moment de la presa de possessió.

Per tant, senyors, si hi ha aquestes dues dificultats insuperables, una d'elles, sobre tot, referent al conreu de l'avellana, jo prego al senyor Conseller de Justícia i Dret que tingui a bé dictar una disposició, amb la major rapidesa possible, que esvaeixi aquestes dues dificultats, i la forma de fer-ho ho deixo a la seva clarividència i al seu provat patriotisme. Ja sé que la tasca que pesa damunt de la Conselleria de Justícia i Dret, principalment en aquestes matèries de conreus, és àrdua, dificultosa i molt feixuga; però cada dia que passi, cada hora que passi, pot ésser un problema viu, insoluble, que es plantegi en aquesta classe de conreus.

Agrairé a la Cambra, al senyor President, que tingui l'amabilitat de transmetre aquest prec, i li agrairé que ho faci, amb la major rapidesa, per les raons esmentades, al senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà el prec al senyor Conseller de Justícia i Dret, el qual, per altra part, no ha pogut assistir a la Cambra per

trobar-se indisposat; altrament el senyor Conseller hauria contestat personalment.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Moltes gràcies.

Anunci d'interpel·lació al Conseller d'Economia i Agricultura

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Cunillera.

El Sr. CUNILLERA: Senyors Diputats: En les últimes sessions que es van celebrar el mes de març, aquest modest Diputat va tenir l'honor de dirigir a la Mesa uns prec, per escrit, sollicitant la vinguda a aquesta Cambra de determinats expedients. D'aquests expedients ja n'han vingut alguns; n'hi ha d'altres que encara no han estat tramesos. Jo pregaria també al senyor President que volgués recordar especialment l'últim prec, que era el que feia referència a funcionaris de la Generalitat.

Un dels expedients que han vingut es refereix a la Granja Bitem. Jo pensava parlar i fer un prec al senyor Conseller d'Economia i Agricultura, però les sessions d'aquell període foren tan curtes que no vaig poder dirigir-li la paraula. Però bé; aquest expedient ja ha vingut a les meves mans, i no tan solament justifica aquella intervenció que jo volia fer, sinó que encara se'm referma més, per tal com tot i que l'expedient no és el complet que jo hauria volgut, s'hi troben falles, algunes d'elles de caràcter administratiu, importants. Per exemple, hi ha una carta del senyor Comissari gestor d'aleshores, de Tarragona, que demana al Govern gestor de la Generalitat que es tramiti ràpidament aquell concurs, perquè volia afavorir un amic. També hi ha una altra carta en la qual la Generalitat pregunta a un Notari perquè havia hagut de pagar una penyora en fer la compra, i el Notari — que he de creure que és un home que sempre diu la veritat — contestà que s'havia pagat la penyora perquè un funcionari li ordenà terminantment que no pagués al seu degut temps.

Hi ha, després, una altra papereta d'un augment, de recàrrec, per la qual, per l'assumpte dels Drets Reals, també l'expedient va haver d'ésser pagat amb un 10 per 100 de recàrrec.

No vull parlar ara dels dictàmens pericials, perquè ja en parlarem en el moment en què el senyor President, junt amb el senyor Conseller d'Economia i Agricultura, es digni assenyalar-me data per a una interpellació sobre aquest assumpte.

Però hi ha, encara, un assumpte més estrany. Un senyor que es presenta a un concurs de la Generalitat per l'adquisició d'una finca, i que ell la proposa. Proposa una finca per anar a aquest concurs, i resulta que quan ell paga, és segon termini d'aquesta finca, aquest senyor, el dia de la paga, no pot donar uns determinats documents, perquè aquell mateix dia l'havia comprat a un Sindicat Agrícola catòlic que estava embargat.

En fi, hi ha una sèrie de dades que, per totes consideracions, jo pregaria al senyor President que es volgués posar d'acord amb el senyor Conseller d'Economia i Agricultura per a acceptar una interpellació sobre aquest afer.

El Sr. PRESIDENT : La Mesa trametrà l'anunci d'interpellació al senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

Pel restabliment de l'Oficina Forestal de la Comissaria de Girona

El Sr. CARRERES I ARTAU : Demano per parlar, per a fer un prec.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU : Sentint que no hagi tingut temps d'anunciar-lo al senyor Conseller d'Economia i Agricultura, i preguntant que se li trameti, i que no ho prengui a desconsideració. Però és tan senzill i tan elemental que crec que s'imposa per ell mateix.

Tenim — i és possible que altres Diputats de la circumscripció de Girona hagin rebut també indicació en aquest sentit — diverses peticions perquè es restableixi l'Oficina Forestal establerta a la Comissaria de Girona, perquè les instàncies sobre talla de boscos i tot el referent, sobretot, a la producció surera, que és importantíssima a la província de Girona, siguin tramitades en l'esmentada Comissaria. Aquesta Oficina va ésser establerta fa uns quants mesos. Ha estat traslladada novament a Barcelona, i crec que, prescindint de partidismes d'una i altra banda, és una necessitat tan apremiant, tan urgent, tractant-se d'unes comarques que potser són les més forestals de tota la Península, que no dubto que el senyor Conseller d'Economia i Agricultura, degudament assessorat pels tècnics, es dignarà restablir-la, amb la qual cosa no farà més que donar satisfacció als interessos agrícoles i forestals de les comarques de Girona.

El Sr. PRESIDENT : La Mesa trametrà al senyor Conseller d'Economia i Agricultura aquest prec del senyor Carreres i Artau.

Segueix l'Ordre del dia.

Discussió del Dictamen de la Comissió d'Incompatibilitats.

(El senyor Secretari dóna lectura al següent vot particular:

«AL PARLAMENT

El Diputat que subscriu té l'honor de proposar el següent vot particular, al dictamen de la Comissió d'Incompatibilitats, sobre l'exercici del càrrec de Diputat pel senyor Serra i Moret.

VOT PARTICULAR

Elegit Diputat al Parlament de Catalunya per Barcelona-circumscripció per les eleccions del dia 20 de novembre de l'any 1932, el senyor Manuel Serra i Moret va ésser elegit també Diputat al Parlament espanyol, per la mateixa demarcació, en les eleccions del 19 de novembre del 1933, i

pel març de l'any següent va prendre possessió d'aquest darrer càrrec.

En virtut de la Llei espanyola, el càrrec de Diputats a Corts de la República és incompatible amb tots els càrrecs d'elecció popular de les Regions autònomes. Havent optat el senyor Serra i Moret pel càrrec de Diputat a les Corts de la República, deixà d'exercir el de Diputat al Parlament de Catalunya, però sense que la Cambra fes cap declaració de la vacant.

Dissoltes, pel mes de gener d'enguany, les Corts espanyoles de les quals formava part, el senyor Serra i Moret ha deixat d'ésser Diputat al Parlament espanyol; però com que en realitat el Parlament català no havia declarat mai que hagués deixat de formar-ne part, sembla lògic que pugui reemprendre les seves tasques en aquest, suspeses només durant el període en què els dos càrrecs eren incompatibles. El fet que el nostre Parlament no hagi dictat cap llei en què s'estableixi la pèrdua del càrrec de Diputat per haver acceptat el de Diputat al Parlament espanyol, ni declarat la vacant esmentada, sembla demostrar que qualsevol que sigui el criteri dominant en el Parlament respecte d'incompatibilitats i que s'haurà d'exterioritzar en la Llei que en el seu dia s'acordi — que fóra de desitjar que s'aprovés aviat —, pot admetre's la doctrina de la simple suspensió de l'exercici del càrrec de Diputat al Parlament de Catalunya, mentre s'exerceixi un càrrec que una llei de la República declari incompatible; però això només mentre el Parlament, en ús de la seva sobirania, no n'hagi declarat la vacant o establert amb caràcter general, en una Llei d'incompatibilitats, el regíme regulador d'aquests casos.

Essent, per altra banda, criteri general adoptat per la Comissió, el que pertany plenament a la potestat de la Cambra l'admetre o no de nou al senyor Manuel Serra i Moret a l'exercici del càrrec de Diputat per al qual va ésser elegit l'any 1932.

El Diputat que sotscriu entén que aquesta proposta fóra incompleta si la Comissió no actués de Ponent respecte a la decisió que el Parlament pot prendre, i en la seva virtut,

Proposa al Parlament que declari que el senyor Manuel Serra i Moret pot tornar a exercir el càrrec de Diputat, que no ha exercit mentre ha estat Diputat al Parlament espanyol.

Palau del Parlament, 30 d'abril del 1936. -- Lluís Duran i Ventosa.»

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Senyors Diputats : Amb la serenitat que cal que sempre s'expressin els Diputats del Parlament de Catalunya i amb la independència de criteri que ens obliga a judicar sempre d'acord amb la raó, prescindint de tota anècdota i de tota consideració de qualsevol altre ordre, vaig a exposar el pensament de la Minoria de Lliga Catalana sobre el problema plantejat per primera vegada en el nostre Parlament, respecte a si una persona que ha estat Diputat del Parlament de la República pot, després en deixar d'ésser-ho, tornar a ésser Diputat del nostre Parlament.

Es tracta del cas del senyor Serra i Moret, que va ésser elegit Diputat del nostre Parlament, com tots nosaltres, en l'any 1932, i que després en el novembre del 1933 fou elegit Diputat a les Corts de la República. Regia en aquells moments, com regeix encara, una Llei d'Incompatibilitats, dictada per la República, en mèrits de la qual no es pot ésser alhora Diputat del Parlament de la República i Diputat del Parlament de Catalunya, i per aquesta raó el senyor Serra i Moret es va veure impossibilitat d'exercir aquest càrrec entre nosaltres. Ha passat el temps; varen ésser dissoltes aquelles Corts, de les quals formava part el senyor Serra i Moret, i en les noves eleccions al Parlament de la República el senyor Serra i Moret no va presentar la seva candidatura. Evidentment, doncs, que va deixar de formar part de les Corts de la República. I es va plantejar el problema de si per aquell fet d'haver estat abans Diputat del Parlament espanyol, havia deixat d'ésser definitivament Diputat del Parlament de Catalunya. Aquest problema ha vingut preocupant seriosament a tots els Diputats de la Comissió d'Incompatibilitats, com en aquests moments suposo que a tots ens preocupa, perquè la resolució que es prengui, la decisió que s'adopti, ha de tenir indubtable transcendència.

(Ocupa la Presidència el Vice-president primer senyor Serra i Húnter.)

En plantejar-se per primera vegada aquest problema, l'honorable senyor President de la Cambra va demanar un Dictamen al Tribunal de Cassació de Catalunya, i el Tribunal de Cassació de Catalunya va emetre el seu Dictamen, però, naturalment, de l'única manera que un Tribunal pot donar el seu Dictamen, o sigui basant-se exclusivament en els fets jurídics, basant-se exclusivament en el criteri amb què s'havien d'interpretar les Lleis fins aleshores vigents. I el Tribunal de Cassació de Catalunya, interpretant i harmonitzant els textos legals vigents en la República en general i les poquíssimes disposicions que poguéssim tenir aquí, va opinar en el sentit que el senyor Serra i Moret, després d'haver estat Diputat del Parlament de la República, no tenia ja dret a reincorporar-se al Parlament de Catalunya.

Però aquest problema, no és un problema exclusivament de dret, sinó que a més és un problema polític. I en reunir-se la Comissió d'incompatibilitats, fent tot el cas que li mereixia un parer tan il·lustrat com el del Tribunal de Cassació de Catalunya, va deliberar llargament respecte de si havia de resoldre el cas exclusivament com un Tribunal més, o si el Parlament de Catalunya, investit de les seves funcions d'assemblea sobirana, dintre de les atribucions que li són pròpies, podia resoldre aquest problema des d'un punt de vista eminentment polític. I escoltats tots els parers, i després d'haver escoltat d'una manera especial el propi senyor Serra i Moret, la Comissió es va impressionar i va entendre que hi havia uns determinats punts de vista que havien d'ésser atesos. Hi ha, per un costat, una Llei d'Incompatibilitats dictada per la República; però, en canvi, no hi ha cap Llei d'Incompatibilitats dictada pel Parlament de Catalunya. Deducció d'això: que si el senyor Serra i Moret, i tots els senyors Diputats

que es puguin trobar en aquest cas, havien d'acatar la Llei general de la República en quant a l'exercici de les seves funcions en el Parlament de Madrid, en canvi, una vegada deixen d'ésser Diputats a les Corts de la República i eren sols Diputats al Parlament de Catalunya, quedaven subjectes només a les decisions d'aquesta assemblea sobirana.

Entenent-ho així i perquè mai poguéssim semblar que en un punt que podria ésser de l'exclusiva competència del Parlament de Catalunya, nosaltres ens subjectéssim a les decisions d'altra assemblea, per respectable que sigui, varem creure — i creiem que en aquest punt hi va haver unanimitat perfecta en la Comissió — que havíem de sotmetre a la decisió d'aquest Parlament el punt de si havia d'ésser readmès o no ésser readmès el senyor Serra i Moret en l'exercici del càrrec de Diputat del Parlament de Catalunya.

És realment un punt exclusivament polític, perquè ens trobem amb una falla: malgrat els tres anys i mig llargs que porta de vida el Parlament de Catalunya — naturalment amb una interrupció sensible —, el Parlament de Catalunya no ha dictat encara una Llei d'Incompatibilitats, no ha resolt encara quins poden ésser Diputats de Catalunya i tenir altres càrrecs. Però per aquest motiu, per això mateix que no ha dictat encara aquesta Llei d'Incompatibilitats, podem donar ara el nostre criteri.

I ara, és aquí on m'haureu de permetre fer l'exposició, molt lleugerament, d'un punt de vista que suposo que comparteix la Minoria de Lliga Catalana — però que quan menys fóra un criteri personal meu i podria haver-hi disparitat de criteris entre nosaltres — respecte a la incompatibilitat.

Jo crec que les incompatibilitats entre els càrrecs d'elecció popular, no han de procedir, així com entenc que no està gens bé que els Diputats d'un Parlament qualsevol — tant és que es tracti del Parlament de Catalunya com el de la República, si poguéssim intervenir en les seves deliberacions —, així com entenc que no està gens bé que un Diputat d'un Parlament cobri un sou que depengui de la voluntat o de l'arbitrarietat d'un Govern; en canvi crec que no hi ha motiu perquè un Diputat no tingui altres càrrecs d'elecció popular.

Aquest era, per altra banda, el criteri que havia sostingut fins ara el Parlament de Catalunya amb la Llei Municipal, que és l'única Llei pròpiament orgànica que ha dictat el Parlament de Catalunya, i en la qual s'establí el criteri que es pogués ésser Conseller Municipal i a la vegada Diputat al Parlament de Catalunya.

En quant de nosaltres depengui no crec perquè s'ha de poder ésser Conseller municipal i Diputat al Parlament de Catalunya i no Diputat al Parlament de la República. Jo crec que en quant actua el Cos electoral, és el Cos electoral el qui ha de decidir qui vol i qui no vol que pugui tenir un càrrec determinat. És diferent quan es tracta de la funció emanada d'un criteri arbitrari, d'una voluntat lliure del Govern que pugui exercir una coacció respecte dels Diputats; però en quant al Cos electoral, no hi hauria d'haver inconvenient.

En aquest sentit, els Diputats de Lliga Catalana que formen part de la Comissió d'Incompatibilitats, entenem que en el possible ens havíem de decantar cap el criteri d'aquesta compatibilitat dels dos càrrecs, i com que no podem fer-ho mentre exerceixin el seu càrrec els Diputats al Parlament de Madrid — perquè això ho impideix una Llei del Parlament espanyol — hem de decantar-nos cap aquest criteri de la compatibilitat dintre del Parlament de Catalunya, sense perjudici de la disparitat de criteri que hi pugui haver — no sé si hi és o no hi és — amb els altres companys de la Comissió d'Incompatibilitats respecte d'allò que s'hagi de resoldre en la futura Llei d'Incompatibilitats. La veritat és que la Comissió en el seu conjunt, per unanimitat, va entendre que aquest criteri era acceptable amb la reserva de demanar al Govern que dintre del termini més breu possible proposi una Llei d'Incompatibilitats, no obstant que som alguns Diputats — i no solament d'aquesta minoria — que no creuen que sigui aprovada durant el temps de vida d'aquest Parlament; però almenys que s'expressi aquesta petició que vingui aquest projecte, que es discuteixi i que en definitiva es voti. Però prescindint d'això, es va creure que era facultat del Parlament de Catalunya l'admetre o no admetre el senyor Serra i Moret a l'exercici del seu càrrec.

Fins aquí no hi hauria hagut motiu per a formular un vot particular. La Comissió tingué aquest criteri, i en exterioritzar aquest criteri, va formular el dictamen que ha votat la majoria de la Comissió d'Incompatibilitats. Però aquest Dictamen es limita a dir que la Comissió creu que pertany plenament a la potestat de la Cambra l'admetre o no admetre de nou el senyor Serra i Moret a l'exercici del càrrec de Diputat per al qual fou elegit, com tots nosaltres, l'any 1932. És a dir, que la Comissió diu simplement que el Parlament de Catalunya és lliure per a admetre o no admetre el senyor Serra i Moret, i aquí ha vingut la petita — reconec que no és pas una cosa d'una importància extraordinària — discrepància entre aquest Diputat i la Majoria de la Comissió. I és que aquest Diputat creu que la Comissió no ha de venir ací rentant-se les mans, sense donar un criteri i dient solament que el Parlament pot fer el que vulgui respecte d'aquesta qüestió.

Creiem que això no hi havia necessitat de dir-ho, perquè el Parlament sempre pot resoldre el que vulgui, no solament sobre aquesta qüestió, sinó, a més, sobre totes aquelles en les quals hom li demani la seva opinió. Nosaltres entenem que la Comissió ha d'ésser ponent respecte dels casos concrets que se li plantegin, i per consegüent la Comissió havia de proposar concretament al Parlament si vol o creu convenient que s'admeti el senyor Serra i Moret a l'exercici del seu càrrec o que no se l'admeti a l'exercici del seu càrrec. Limitar-se a dir que el Parlament pot manifestar-se en un sentit o un altre, és cosa que ja la sabem. Però com que la Comissió no diu res més que això, hem de dissentir del parer de la Majoria, i, per consegüent, abundant en el mateix criteri general de fons, en l'essència del criteri que exposa la Comissió — tret d'unes diferències de redacció sense importància entre el Dictamen i el Vot

particular — aquest Diputat ha tingut l'honor de formular el seu Vot particular a base del criteri abans exposat, i demanem, per tant, al Parlament que, malgrat el Dictamen del Tribunal de Cassació i malgrat el perill que el precedent pugui representar per al successiu, però establint un criteri ben generós, pugui admetre i degui admetre el senyor Serra i Moret a l'exercici del càrrec de Diputat al Parlament de Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Senyors Diputats: Si compareu el vot particular i el discurs del senyor Duran i Ventosa amb el Dictamen de la Comissió, trobareu que els principis que s'hi sustenten són completament iguals. Hi ha una coincidència de principis sota unes paraules diferents. Solament hi ha una diferència quant a si la Comissió ha de proposar una decisió concreta o dictaminar solament que pertany al Parlament l'admetre o no el senyor Serra i Moret.

Com a President de la Comissió i en nom de la Majoria, explicaré els motius que hem tingut nosaltres per a limitar el nostre Dictamen a aquesta mena de proposta general. Es dirà que la Comissió no proposa en forma concreta si admet o si no admet el senyor Serra i Moret, i es podrà dir per què serveix el Dictamen de la Comissió. Dir que el Parlament té plena potestat és una cosa que tots sabem.

Aquest és un argument que es fa, però que no té cap efectivitat. En dir que el Parlament de Catalunya té potestat per a resoldre, volem dir que no hi ha cap Llei obligatòriament aplicable que predetermini aquesta resolució. Per això aquest problema és el nus de la qüestió. Hi ha una Llei aplicable, com a obligatòria, respecte del cas del senyor Serra i Moret? Per ara no hi és. La Comissió d'Incompatibilitats, sense Llei d'Incompatibilitats, és quelcom així com una Comissió muntada a l'aire.

L'art. 20 del nostre Estatut interior disposa que una Llei fixarà les incapacitats i incompatibilitats dels nostres Diputats, i l'art. 26 diu que la Cambra establirà el seu procediment per a fer-les efectives. Però no hi ha ni la Llei ni els procediments. Hi ha, en canvi, una Llei espanyola, del Parlament espanyol, de l'any 1933, refeta després l'any 1934, i aquesta Llei estableix la incompatibilitat entre els càrrecs de Diputat al Parlament espanyol i el de Diputat al Parlament de Catalunya.

Si ens fixem en aquesta Llei, i considerem que és aplicable, creiem nosaltres, la majoria de la Comissió i, en conjunt, els seus membres, que és indubtable que el senyor Serra i Moret té ja caducat el dret de Diputat al Parlament de Catalunya. Però aquesta creença nostra, que és la mateixa que es manifesta en el dictamen del Tribunal de Cassació de Catalunya, no coincideix amb altres interpretacions.

Es dona el cas que si volguéssim aplicar la Llei espanyola tindríem un conflicte en peu, perquè hi ha dues interpretacions completament oposades: una, que defensa el Tribunal de Cassació de Catalunya, amb la qual estem nosaltres tots

conformes, i una altra, que defensien alguns membres de la Comissió, i que ha estat aplicada a Madrid en el cas del seu Ajuntament, segons la qual a aquell Diputat del Parlament espanyol que té un càrrec incompatible, se li ha de reservar la vacant d'aquell càrrec per si pot tornar-lo a ocupar més tard. I per això veiem Regidors de Madrid que tornen a ocupar ara el càrrec que tenien abans d'ocupar el càrrec de Diputat. El resultat és que si nosaltres apliquéssim aquest precepte i li donéssim la interpretació que s'ha donat en el cas de l'Ajuntament de Madrid, fóra possible que un Diputat, que deu Diputats, que vint Diputats — si volem tots els Diputats d'aquest Parlament —, anessin al Parlament de Madrid i ací s'haguessin de reservar les vacants, amb la qual cosa fóra impossible que funcionés normalment el Parlament de Catalunya, i això representaria un atac a la seva jerarquia, a la seva importància, al seu decòrum, a la seva dignitat.

Creu la Comissió que la Llei espanyola, en aquest cas concret, no pot ésser aplicable al Parlament de Catalunya. Hi queden sotmesos aquells Diputats del Parlament de Catalunya que ho són del Parlament espanyol; però el nostre Parlament no té l'obligació d'acceptar una Llei espanyola en qüestions privatives, exclusives, del Parlament de Catalunya. És una qüestió de sobirania; no són dos Parlaments, l'un superior i l'altre inferior; dins l'esfera de les respectives facultats és tan sobirà el nostre Parlament com el Parlament de Madrid. No es comprèn que una Llei espanyola ens obliga a reservar vacants en el nostre Parlament i que no les poguem omplir; això fóra posar en perill el funcionament normal del Parlament de Catalunya.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya.)

Algú podrà dir — perquè és bo recollir tots els arguments — que mentre no hi hagi Llei catalana d'Incompatibilitats, cal aplicar la Llei espanyola. Ja he dit que en el present cas hi ha dues interpretacions d'aquesta Llei, i jo crec que no es pot aplicar; perquè no es tracta d'una matèria traspasada, en la qual segueix regint la Llei espanyola, mentre no hi ha la Llei catalana, sinó que és una cosa interior del Parlament de Catalunya, exclusiva o privativa, de sobirania. Som nosaltres solament els qui podem rebutjar o admetre un Diputat per raó d'incompatibilitat.

Si tenim que, per una banda, no hi ha Llei catalana d'Incompatibilitats i que, per altra banda, no és aplicable la Llei espanyola, arribem a la conclusió que el nostre Parlament pot lliurement admetre o no admetre una altra vegada el senyor Serra i Moret. El senyor Serra i Moret no ha perdut oficialment la qualitat de Diputat al Parlament de Catalunya; no hem declarat la vacant, no està declarada, i fóra per a mi absurd — i això ho dic amb criteri personal — que si no es va declarar la vacant mentre el senyor Serra i Moret era Diputat al Parlament espanyol, no és cosa ara que la declarem. De manera que ens oposem a considerar que la Llei espanyola ens obliga, i això ho tenim com a importantíssim per a la nostra sobirania. Això ho hem afirmat com un prin-

cipi de jurisprudència, perquè més endavant no pugui ningú creure que una Llei espanyola en aquesta matèria obliga el Parlament de Catalunya.

Segon punt important a discutir. Quan la nostra Comissió ha afirmat que pertany a la potestat del Parlament de Catalunya l'admetre o no admetre el senyor Serra i Moret, ¿ha de donar un altre pas, ha d'aconsellar o demanar o proposar que l'admeti o no l'admeti? Jo crec que la Comissió d'Incompatibilitats ha de mirar l'aspecte legal. Quan aquest aspecte ha estat mirat i no es troba que sigui resolutiu, queda l'aspecte moral, d'inclinació, de parer; però això no és cosa de la Comissió nostra, això és cosa del ple de l'Assemblea, és cosa del Parlament. No se'ns demana el nostre parer personal, no se'ns demana un consell o una recomanació; se'ns demana un dictamen, i el dictamen acaba allí on acaba la qüestió legal.

Jo em penso que en aquest punt tots hi guanyaríem si arribéssim a un procediment fàcil per a resoldre aquesta qüestió. La Comissió no ho creu; havent declarat que el Parlament és lliure, queda tot llest; després d'això, ha de venir la resolució. Com ha de venir? Al nostre entendre, fora de la Comissió. Si el nostre Parlament aprova el Dictamen i es proclama sobirà per a resoldre aquesta qüestió, ha de venir en conseqüència una proposta concreta demanant que sigui admès o que no sigui admès el senyor Serra i Moret; i aquesta proposta, votada degudament, resol la qüestió ja d'una manera plena, d'una manera definitiva.

Si ara, senyor Duran i Ventosa, nosaltres acceptéssim el Vot particular, que només divergeix en el punt concret de la proposta d'admissió, hi hauria el perill que la votació possiblement adversa de la Cambra semblés equivalent a rebutjar el senyor Serra i Moret; fóra una confusió, fóra un equívoc. Jo crec que el nostre Parlament, quan s'hagi declarat categòricament sobirà per a resoldre aquest problema, a part d'aquesta afirmació de principis que nosaltres fem, sentada ja en forma taxativa, ha d'anar concretament, per una proposició, a resoldre si accepta o no accepta una altra vegada el senyor Serra i Moret.

Hi ha encara un altre punt, en el qual vull recollir el que diu el senyor Duran i Ventosa. És tracta del fet que no hi hagi encara a Catalunya la Llei catalana d'Incompatibilitats. En aquest punt la Comissió no pot fer més que expressar un desig, i aquest desig l'expressa. Des del moment que és Comissió d'Incompatibilitats, mentre no hi hagi Llei catalana que les reguli és, com he dit fa un moment, una Comissió muntada a l'aire; és natural que desitgi, que vulgui, que reclami, la confecció d'aquesta Llei; no en forma d'imposició al Govern, que és lliure, sinó com un desig expressat per la Comissió corresponent.

En general, el criteri ampli del senyor Duran i Ventosa en qüestió d'incompatibilitats és compartit per la majoria de la nostra Comissió; creiem que quan aquesta Llei es faci, no s'hi hauran de posar gaires incompatibilitats, perquè sabem que en el terreny pràctic això porta molts inconvenients. Però ara ens trobem en el cas con-

cret del senyor Serra i Moret, i no podem nosaltres entendre que l'hem de resoldre en el sentit de fer possible que el seu cas es repeteixi; el greu, no és el cas individual; el greu fóra el principi que un Diputat al Parlament de Catalunya, si fos diputat al Parlament de Madrid, no exercís el càrrec d'ací, i quan acabés a Madrid tornés a Catalunya. Evidentment, això, ampliat, generalitzat, crearia una situació impossible; de manera que entenem que hem de resoldre el cas del senyor Serra i Moret en pro o en contra, admetent-lo o rebutjant-lo; però que cal establir d'ara en endavant el criteri nostre aplicable. Per això la Comissió sosté el seu Dictamen sense cap addició, sense cap vot particular, i demana que després que sigui aprovat, si s'aprova, es presenti la proposició corresponent aplicant el Dictamen al cas concret del senyor Serra i Moret.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Hi ha un vot particular, firmat pel senyor Ruiz i Ponseti, que encara no es discuteix. Té la paraula el senyor Duran i Ventosa, per a rectificar.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Molts breus paraules per a rectificar, perquè em penso que no he d'esforçar-me gaire perquè la Cambra es convenci de la meua absoluta imparcialitat en aquest afer. Però m'interessa molt, després de les paraules del senyor Rovira i Virgili, encara que ell no tingui la intenció de recalcar una diferència de criteri, reafirmar que amb el principi de la sobirania del Parlament de Catalunya i de major respecte al principi autonòmic tots hem estat sempre conformes dintre de la Comissió.

Tant és així, que el Vot particular mateix ja explica ben clarament que la interpretació que es pot donar dintre d'aquest ample criteri polític exposat és que l'aplicació de la Llei d'Incompatibilitats espanyola no dóna més resultat que la simple suspensió en l'exercici del càrrec de Diputat al Parlament de Catalunya mentre s'exerceixi un càrrec que una Llei de la República declara incompatible. Però això només mentre el Parlament de Catalunya, en ús de la seva sobirania indiscutible en aquest punt, no n'hagi declarat la vacant o establert amb caràcter general en una Llei d'Incompatibilitats el règim regulador d'aquests càrrecs. De manera que, en quant al respecte a la sobirania del Parlament català, hem estat completament conforme tots en el si de la Comissió. Quant a la conveniència — ens plau que en aquests moments ens honori amb la seva presència l'honorable senyor President de la Generalitat — que es presenti ben aviat una Llei d'Incompatibilitats, també hi estem tots completament conformes. Aquesta Llei d'Incompatibilitats la discutirem, i després veurem la major o menor amplitud que pot tenir, el criteri més o menys ampli i generós que poguem compartir els uns i els altres. I ara anem al punt de discrepància que motiva aquest Vot particular. No consisteix més que en el moment en què s'ha de proposar que s'admeti o no el senyor Serra i Moret; i la Comissió, la majoria de la Comissió, sosté un criteri que deu tenir els seus motius;

però que, francament, costa molt de convèncer-se'ns. Diu: «Oh!, la Comissió d'Incompatibilitats no ha de fer més que l'aplicació de les Lleis vigents.» Però, ¿és possible que es digui això? Si ens trobem en un Parlament que té facultats legislatives, no ens trobem pas davant d'un Tribunal que ha de dir quina llei és aplicable o no. Això ho pot dir, i ho va dir molt aciençadament el Tribunal de Cassació de Catalunya. Ell sí que ens diu: «Teniu unes Lleis que diuen tal i tal cosa.» Però si aquí el que reivindicuem és precisament la facultat de dictar les Lleis. Si és el Parlament el que ha de dictar les seves Lleis, no pot ésser que vingui la Comissió i digui simplement: «Hi havia una Llei que deia tal o tal cosa.» Pràcticament, el senyor Rovira i Virgili diu: «Que s'accepti íntegrament el Dictamen de la Comissió i llavors queda establert el que nosaltres no dubtem que és el Parlament de Catalunya el qui té facultats per a admetre o no aquest senyor en l'exercici del càrrec de Diputat. Un cop s'hagi declarat això, llavors que es proposi que s'admeti o no el senyor Serra i Moret.»

Senyor Rovira i Virgili, senyors Diputats: I qui l'ha de fer aquesta proposició? Fins ara totes les propostes, quan vénen al Parlament, han d'ésser en casos excepcionals directament pel President del Parlament o han d'ésser mitjançant un Dictamen de Comissió. És que ara haurà de tornar-se a reunir la Comissió d'Incompatibilitats i tornar a proposar la resolució concreta del cas personal del senyor Serra i Moret? Francament, hi deu haver uns motius d'una transcendència política extraordinària que inclinïn a adoptar aquest criteri; però el natural sembla que sigui que en el mateix Dictamen es digui: «El Parlament té aquestes facultats, i en ús d'aquestes facultats proposem tal cosa.» Perquè, senyor Rovira i senyors Diputats, la fórmula que proposa el senyor Rovira té un perill molt gran; tal com està redactat el Dictamen, es tracta d'una resolució del Parlament sobre el que en podríem dir una matèria doctrinal, d'un acord de caràcter general que beneficia o aprofita en un moment determinat a una persona. Per consegüent, com que és un criteri de caràcter general, tots públicament podem donar el nostre parer sobre això. Però amb la forma que proposa el senyor Rovira i Virgili resultaria que després hem d'aplicar aquest criteri a una persona determinada i hem de jutjar simplement sobre una persona determinada. Em sembla que el Reglament de la Cambra diu que quan es refereix a persones la votació ha d'ésser secreta i amb boles blanques o negres. Francament, no tinc ni més ni menys simpatia pel senyor Serra i Moret que pels altres senyors Diputats; però em sembla que una consideració personal a un company ens ha d'inclinar que no fem passar ningú per aquesta mena de calvari o d'humiliació d'anar a l'acceptació o admissió per boles blanques o negres. És que hi ha algun inconvenient en això? Si tots creiem que sí, si tots creiem que el senyor Serra i Moret ha de reingressar, diem-ho clar. Jo, almenys, no hi tinc cap inconvenient. Sí, jo crec que el senyor Serra i Moret pot reingressar en aquest Parlament, i ho dic ara en veu alta, i si voleu que ho fem en boles blanques o negres, donarem la bola blanca.

Però, què succeiria si algú deixava una bola negra ? ¿Creu el senyor Rovira i Virgili, creuen els senyors Diputats de la Majoria, que si es trobessin en aquest cas els agradaria ? Per la meua part, jo no tinc cap inconvenient, si la Comissió insisteix en mantenir el seu Dictamen tal com està redactat, jo no tinc cap inconvenient, dic, en retirar el meu Vot particular.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Senyor Ruiz i Ponseti, estem discutint el Vot particular de Lliga Catalana, no l'esmena de la vostra Minoria. ¿És que la V. S. demana la paraula per a intervenir en aquest debat o per a defensar la seva esmena ?

El Sr. RUIZ I PONSETI : Per a intervenir en aquest debat.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI : Senyors Diputats : Malgrat que la nostra Minoria té presentat un Vot particular al Dictamen de la Comissió, que s'està discutint, hem cregut millor, per tal d'evitar la repetició de conceptes i perquè en realitat tots girem al voltant del mateix punt, intervenir durant la discussió del Vot particular del senyor Duran i Ventosa, perquè creiem que d'aquesta manera es pot abreuja molt la discussió. En realitat, estem davant d'una cas particular, el cas particular del nostre company Serra i Moret. El cas s'ha volgut generalitzar — d'una manera teòrica es pot generalitzar — ; però de fet el que estem discutint és un cas particular. En aquest cas particular, la Comissió no hi dona solució, planteja el problema en la seva forma teòrica, fa en el curs del Dictamen una sèrie de disposicions de caràcter general i acaba no donant Dictamen, és a dir, no donant solució al problema que se li ha plantejat. En contra d'això, nosaltres hem volgut reproduir com a Vot particular al Dictamen de la Comissió, punt per punt. Si aquí hi havia alguna frase que nosaltres hauríem redactat d'una altra manera, hem volgut prescindir d'aquesta matització per a coincidir el més possible amb la majoria de la Comissió, és a dir, hem donat per reproduït el mateix Dictamen, paraula per paraula ; però només hem volgut trobar una solució al problema que se'ns ha plantejat. Si nosaltres donem un Dictamen on parlem de moltes coses de caràcter general, però acabem sense manifestar si s'ha de readmetre o no el company Serra i Moret, jo entenc que deixem el problema sense solució. Que quan se'ns demana Dictamen a la Comissió, hem de donar-lo en sentit afirmatiu o negatiu ; és a dir, proposar a la Cambra una resolució concreta sobre el cas. En el fons, el Vot particular del senyor Duran i Ventosa no discrepa del Dictamen de la Comissió més que en el seu acabament, és a dir, que dona solució al problema, que acaba manifestant que creu la Minoria de Lliga Catalana que s'ha de readmetre en l'exercici del càrrec el company Serra i Moret.

Com que el nostre Vot particular coincideix amb el Dictamen de la Majoria de la Comissió, però acaba manifestant que s'ha de readmetre també al company Serra i Moret, en realitat, amb diferència de paraules, la nostra posició coincideix en aquest punt amb la posició adoptada pel senyor

Duran i Ventosa. És per això que hem considerat preferible intervenir en aquest moment, que no deixar seguir el seu tràmit al primer Vot particular, el del senyor Duran i Ventosa, i després entrar en la discussió del nostre Vot particular ; puix que amb això s'obligaria al President o al que representés la Comissió a repetir conceptes, ja que, en realitat, la nostra defensa havia d'ésser molt semblant, quasi idèntica, a la del senyor Duran i Ventosa.

I posats en aquest punt, hi ha una qüestió fonamental : la qüestió del principi de la incompatibilitat. Nosaltres també discrepem en això, essencialment, de la posició adoptada primer per les Constituents de la República i després per les Corts que les succeïren, en el sentit que els càrrecs de Diputats del Parlament català són incompatibles amb el càrrec de Diputat a les Corts de la República. Nosaltres considerem que els càrrecs d'elecció popular, en general, no han d'ésser incompatibles, i no solament els càrrecs de Diputat dels diferents Parlaments, sinó tampoc els càrrecs de Regidors, d'Alcaldes de poblacions, etc. No crec que costi gaire de defensar aquest punt de vista. Nosaltres hem defensat sempre que tota sobirania emana, de una manera directa, d'una manera ben completa, del poble. Quan el poble elegix un representant, té obligació de saber quins són els deures d'aquell representant, quina és la posició política d'aquell representant que vol elegir. Si tot i sabent que aquell representant té altres deures de caràcter polític, i si el poble fa l'elecció conscientment, el poble és sobirà, i crec que totes les Cambres del món s'han d'ajupir als manaments del poble.

Tenim un cas ben recent a la nostra terra, un cas que no passà pas desapercebut del nostre poble. A les eleccions del 16 de febrer, els partits polítics que constituïen el Front Popular, d'una manera conscient, sabent àdhuc que la situació legal podia crear una certa violència, varen incloure els nostres homes més representatius a les candidatures per anar a formar part de les Corts de la República. Sabíem tots, sabíem els que intervinguérem en la formació de les candidatures i sabíem tots els electors, que en aquests homes, d'una manera legal, resultarien incompatibles els dos càrrecs ; sabíem que no era convenient minvar els efectius del Parlament català ; sabíem que no era convenient — avui dia ja no té importància això, però hauria pogut tenir-ne — que no era convenient minvar la majoria del Front Popular a les Corts de la República. I, malgrat això, el poble, amb la seva sensibilitat política ben desenrotllada, va creure que era convenient, que era necessari inclús, que aquests homes representessin els dos parers i tinguessin els dos càrrecs, el de Diputat al Parlament català i el de Diputat al Parlament de la República. Davant de la saviesa popular, tots hem, senzillament, d'acatar-la, i jo crec que nosaltres hauríem de refrendar senzillament aquesta opinió popular. Però no estem en aquest punt ; no anem avui a fer una Llei d'Incompatibilitats. Nosaltres ja hem expressat el nostre criteri de quina seria la nostra posició quan fos l'hora de dictar una Llei d'Incompatibilitats. Però és evident que quan es tracta de Cam-

bres legislatives, cada un dels organismes té dret a legislar sobre la seva pròpia Constitució. I la mateixa prerrogativa que demanem nosaltres per al nostre Parlament de Catalunya, de poder legislar sobre la nostra Constitució, l'hem d'acceptar que vulgui tenir-la el Parlament espanyol sobre la seva Constitució. El Parlament espanyol ja hi ha dit la seva i ha dictat una Llei d'Incompatibilitats, i, per consegüent, els que siguin elegits a les Corts de la República no tenen més remei que subjectar-se a aquella Llei d'Incompatibilitats. La nostra Llei d'Incompatibilitats ha d'ésser coincident o no ha d'ésser-ho amb la de les Corts de la República. Pot ésser-ho i pot no ésser-ho. Des del moment que nosaltres proclamem la nostra sobirania en aquest punt, podem discrepar perfectament del que hagin dit, del que hagin legislat les Corts de la República. De manera que podrà donar-se el cas, no pas d'una manera transitòria o per a un cas particular, com ens trobem avui, sinó en forma permanent i general, podrà donar-se el cas que hi hagi una Llei d'Incompatibilitats a les Corts de la República que obligui els Diputats del Parlament català que hagin de renunciar tots els altres càrrecs per a formar part del Parlament espanyol, i en canvi, que la Llei del Parlament català digui que els càrrecs de Diputats al Parlament català són compatibles amb tots els altres càrrecs d'elecció popular. ¿Què farà aleshores el que es trobi amb aquest dualisme de legislacions? Les haurà d'acatar totes, naturalment cada una dintre de la seva esfera. És a dir, per a ésser Diputat del Parlament espanyol haurà d'acatar la Llei d'Incompatibilitats que hagi fet el Parlament català: Em sembla que en aquest punt estem perfectament entesos, i, per consegüent, que no cal, i que fóra manifestament excessiu plantejar respecte a aquest punt qüestions de dignitat col·lectiva, qüestions de dignitat o de superioritat d'unes Cambres respecte de les altres. Jo crec que en quant a dignitat no hem de parlar-ne; però en quant a quantitat de sobirania per a la seva pròpia constitució, les Cambres són absolutament equivalents. És tan alta la sobirania del Parlament català com pot ésser alta la sobirania del Parlament de la República, pel que fa referència a legislar sobre la seva pròpia constitució. Per consegüent, aquell argument que feia el nostre estimat company senyor Rovira i Virgili, respecte que la Llei dictada pel Parlament espanyol, pel Parlament de la República, pogués representar una manca a la nostra sobirania, jo crec que és perfectament sobrer, perquè el Parlament espanyol legisla per la seva Constitució, dóna unes normes que han de seguir els seus Diputats; els que van a l'elecció, els partits polítics que nomenen uns candidats, saben perfectament al que s'han d'atendre, perquè és una legislació que ja està dictada, i no cap parlar en aquest assumpte de qüestions de dignitat.

Hem d'aplicar nosaltres la Llei dictada pel Parlament de la República? Nosaltres, dintre d'aquesta Cambra, no. Els homes que siguin elegits en el Parlament de la República, sí. És a dir, a cada pas particular no tenen més remei que aplicar-se a si mateixos la legislació del Parlament

de la República. Com que no estem en un cas general, sinó que estem debatent un cas particular, el company Serra i Moret, que va ésser elegit per al Parlament de la República, en el moment d'ésser elegit Diputat havia d'acatar, havia de seguir tots els preceptes de la Llei de Incompatibilitats de les Corts de la República. I és això el que va fer. Quan va ésser elegit, se'n va parlar entre les Minories d'aquest Parlament. La qüestió no afectava solament el senyor Serra i Moret, sinó altres Diputats d'aquesta Cambra. Si no recordo malament, afectava quatre components de la Minoria de Lliga Catalana, a més del company Serra i Moret. Es va tenir, àdhuc, una conversa amb el senyor President de la Cambra relativa a com havia d'ésser interpretada la Llei d'Incompatibilitats de les Corts de la República per a resoldre aquells casos particulars, i s'arribà a la conclusió que aquella Llei no obligava el Parlament de Catalunya; però que sí obligava els individus en particular que anessin a les Corts de la República. Que, per consegüent, el Parlament de Catalunya podia declarar les vacants o deixar de declarar-les; era sobirà per a procedir com millor tingués per convenient. En canvi, els elements constituents del Parlament català que havien d'anar a ocupar càrrecs de Diputat a les Corts de la República, no tenien més remei que, allí, a les Corts de la República, fer la declaració que en aquell moment no estaven ocupant càrrecs incompatibles amb el de Diputat al Parlament espanyol.

Aquelles declaracions foren fetes oportunament. No es va renunciar ací el càrrec de Diputat, perquè no hi havia per què renunciar-lo. No hi havia cap disposició del Parlament català que obligués a aquella renúncia, i, en canvi, hi havia una disposició ben concreta i taxativa del Parlament espanyol, que obligava a renunciar-los. En això sí que discrepem essencialment d'uns companys de la majoria de la Comissió, i àdhuc del Dictamen donat pel Tribunal de Cassació de Catalunya.

Però com que no s'ha fet qüestió d'aquest aspecte particular de l'assumpte, potser val més no insistir-hi, i només deixar constància que el nostre punt de vista, el punt de vista que nosaltres estimem estrictament legal dintre de les Corts de la República, la bona doctrina republicana espanyola en aquests moments, és que mentre duri l'exercici del càrrec de Diputat, els altres càrrecs d'elecció popular quedin en suspens, pel que fa referència a les Corts de la República. De manera que aquella interpretació que han donat a l'Ajuntament de Madrid, és la bona doctrina; serà bona o dolenta des del punt de vista que en diríem teòric, des del punt de vista general; però és la bona doctrina legal en el moment actual, per a les Corts de la República.

Però ací no necessitem fer qüestió d'aquest aspecte i podem passar endavant en el nostre raonament. El nostre raonament, que era el nostre punt de vista dintre de la Comissió, que era el punt de vista del senyor Duran i Ventosa i altres companys de Lliga Catalana, que era el punt de vista d'estimats companys d'Esquerra Republicana de Catalunya, és a dir, que no era una qüestió política, sinó una qüestió de discrepància personal dintre de la Comissió, és que havíem d'arri-

bar a una solució. El senyor Rovira i Virgili, amb la seva extraordinària habilitat polèmica i amb les seves dots de proselitisme, en va tenir prou amb una nit d'entremig per a girar la truita. (*Rialles.*) Influï sobre estimats companys de la Majoria, i al dia següent, quan ens vàrem tornar a reunir, va dir que havien arribat a la conseqüència que el Dictamen no havia d'ésser concloent, que no havíem de donar-hi una solució. Nosaltres, aleshores, vàrem insistir que el Dictamen havia d'ésser resolutiu, i ara tenim les coses en aquest punt. Però tampoc no volem renyir una batalla; no volem una batalla amb l'amic Rovira i Virgili i altres companys de la Comissió, perquè tots junts formem part de la Majoria. Després, àdhuc per una consideració purament sentimental. Ens hem trobat coincidents, coincidència que nosaltres agraïm, amb el senyor Duran i Ventosa i altres elements de Lliga Catalana. Si renyíssim una batalla, si haguéssim d'arribar a una votació d'aquests Vots particulars, quin efecte ens faria a nosaltres mateixos formar una solidaritat de Lliga Catalana i Unió Socialista, en contra d'Esquerra Republicana de Catalunya? No; nosaltres volem evitar completament que ens plantegeu la batalla en aquest terreny. (*Rialles.*) No volem anar en aquest terreny. Jo prefereixo abans retirar, donar per anul·lat completament el meu Vot particular, i confiar-me al bon sentit, a la bona resolució que el company Rovira i Virgili i altres companys de la majoria de la Comissió segueixin imprimint en aquest assumpte.

No ens ha convençut. Seguim creient que la qüestió havia d'ésser resolta avui. El senyor President de la Comissió creu que hem de deixar només resolta la qüestió teòrica general, una qüestió teòrica que nosaltres ja la teníem resolta abans de donar-se aquest Dictamen, que és l'afirmació de la sobirania del Parlament català; completament d'acord; crec que això podria ésser votat per unanimitat. Una vegada feta l'afirmació solemnnial d'aquesta sobirania, vosaltres mateixos ens donareu el camí per a resoldre el cas particular. Sigui afirmatiu, sigui negatiu, nosaltres estarem al vostre costat en aquest punt concret. Si fos negatiu, quedaríem profundament adolorits. Res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Rovira i Virgili, per la Comissió.

El Sr. ROVIRA I VIRGILI: Senyors Diputats: He tingut el gust i la fortuna de poder seguir el discurs del senyor Ruiz i Ponseti i, per tant, puc contestar-li en les seves diverses parts.

Com que al final del discurs dóna ja el camí ben obert per a arribar a la solució d'aquest problema, no parlarem molt de les premisses que ha mantingut el senyor Ruiz i Ponseti per arribar a la seva conclusió. Però hi ha un punt important, importantíssim, que queda una mica en l'aire, i que potser és qüestió de precisar-lo entre tots.

Hem dit, com a parer i impressió personal dels diversos elements d'aquesta Cambra, que som oposats a un criteri molt restrictiu en qüestió d'incompatibilitats, que tenim una tendència a no fer massa coses incompatibles, per a facilitar una actuació dels homes de Catalunya i d'Espanya. Però aleshores es presenta el problema que comentava

el senyor Ruiz i Ponseti. Si la Llei espanyola estableix incompatibilitat entre el càrrec de Diputat al Parlament espanyol i de Diputat al Parlament català, i la nostra Llei no l'estableix, què passa aleshores? Hem d'admetre nosaltres que el Diputat al Parlament espanyol renunciï de fet el seu càrrec al Parlament català, deixi el càrrec sense exercir, i no hem de cobrir la vacant? Em penso que hi ha una solució, que en el seu dia haurem d'estudiar, en el sentit que si el Parlament català no declara incompatibles aquests dos càrrecs, però els en declara el Parlament espanyol, aleshores, per a mi, és inevitable que quan, en virtut de la Llei espanyola, un Diputat del Parlament català opta pel càrrec de Madrid, per força s'ha de declarar la vacant al Parlament català. Perquè, si no, aquest cas podria generalitzar-se; teòricament, és possible que fóssim tots, i no sé aleshores quin Parlament català hi hauria sense Diputats que ocupessin llurs llocs.

Estem ara en un moment en què es tracta d'una qüestió de procediment. Hem de resoldre si el senyor Serra i Moret és admès o no al nostre Parlament. El Dictamen obre la porta per a la resolució; però no la dóna. Els motius de no donar-la ja els he explicat. Hi ha un Dictamen de Majoria, recolzat pel parer dels nostres amics, i si amb aquest Dictamen vingués la proposta, crec que potser no fóra ja el mateix Dictamen, potser ja no tindria el mateix recolzament.

Ens interessa enormement declarar de cop el principi respecte de la resolució d'aquest problema, d'aquest i dels que vindran després. És possible que hi hagi algun senyor Diputat que cregui això mateix, i, en canvi, no cregui que hagi d'ésser admès el senyor Serra i Moret.

Són problemes diversos d'interpretació moral i personal. Per tant, convé no barrejar-los.

Nosaltres demanem, doncs, que es voti el principi que el nostre Parlament té potestat per a resoldre lliurement; i una vegada acordat per unanimitat, i, per tant, amb una força política considerable, vingui, pels mateixos elements que ara preconitzen l'admissió del senyor Serra i Moret, una proposició segons la qual, en virtut d'aquest Dictamen, facin una proposta concreta, d'ésser o no admès el senyor Serra i Moret.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ruiz i Ponseti té la paraula.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Dues paraules només, per a rectificar, i és per insistir en el punt de vista de caràcter general, que realment té importància, però que no en té tanta com li concedeix el senyor Rovira i Virgili; i és de la impossibilitat d'admetre la duplictat de càrrecs en el Parlament espanyol i en el Parlament català. No considerem nosaltres que aquesta possibilitat de fer el càrrec compatible hagi d'ésser per a generalitzar-la fins a l'extrem que una gran part dels components de Catalunya puguin ésser Diputats al Parlament espanyol. Totes les qüestions teoritzades massa poden conduir a un absurd. Les qüestions polítiques no són qüestions de teorització, sinó qüestió de resolució de casos pràctics en

cada moment. I aquest dret, aquesta prerrogativa, que jo vull defensar pels partits polítics de Catalunya, que en casos particularíssims puguin assignar als seus homes més destacats dos o més papers dintre de la política general, crec que ens l'havem de reservar, perquè crec que és d'una conveniència política, d'alta conveniència per als nostres partits. Que després no n'hem de fer un abús? Evident. Que això s'ha de restringir tant com sigui possible? Estem tots d'acord. Però sí que hem de donar possibilitats per a comptar amb unes facultats, perquè el fet que un home tingui facultat de fer una cosa, no vol dir que sempre n'hagi de fer ús d'aquesta facultat. Quantes més facultats tinguem, amb major llibertat ens desenvoluparem; i això no vol dir de cap manera que hàgim de fer-ne abús d'aquelles prerrogatives que nosaltres mateixos ens hem assignat.

Diem això, tan sols per a puntualitzar bé aquesta opinió especial que tenim sobre la incompatibilitat. Quant al cas particular aquest del senyor Serra i Moret, ja ho hem dit abans i ara ho repetim: que estem completament a la disposició de la Majoria per a donar per retirat el nostre Vot particular.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Duran i Ventosa té la paraula.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Hi ha un qualificatiu en els debats parlamentaris, que confesso que em molesta sempre que se'm pugui atribuir, i és el de provocar discussions bizantines, perquè trobo que és el més ridícul i contrari als principis que predominen en els temps actuals. Per consegüent, la Minoria de Lliga Catalana no té cap interès en perllongar aquesta discussió. Ara, creiem que la solució que ens proposa el senyor Rovira i Virgili està plena de perills.

Nosaltres no tindriem cap inconvenient en retirar el nostre Vot particular, amb major motiu havent-ho fet també — diguem-ho amb el bon sentit — la Minoria principalment interessada, per boca autoritzada del senyor Ruiz i Ponseti. No tenim cap inconvenient... però, després, què passarà? Si algun individu de la Comissió ens volgués contestar, per a no molestar el senyor Rovira i Virgili... Una vegada aprovat això, és que se'ns permetrà a nosaltres, que hem estat els primers en dir-ho, el que proposem, que es proclami novament Diputat el senyor Serra i Moret? Si és així, jo demano a la Presidència que, una vegada aprovat aquest dictamen, es posi a votació la proposició que fan els Diputats de la majoria de la Comissió d'Incompatibilitats, que s'admeti en l'exercici del càrrec el senyor Serra i Moret. És aquesta la solució que proposa la majoria de la Comissió o és que creu que la qüestió ha de tornar altra vegada a la Comissió d'Incompatibilitats?

El Sr. BRU I JARDÍ: Es pot arribar a una solució d'harmonia amb el nomenament d'una Comissió especial que porti una ponència.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Vivim en ple bizantinisme! Però el bizantinisme feu-lo vosaltres. Per la nostra part, no tenim cap inconvenient que s'admeti la proposició del senyor Bru i Jardí.

El Sr. PRESIDENT: Retirats els Vots particulars, queda aprovat el Dictamen? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

El Sr. BRU I JARDÍ: Jo demano que es vagi al nomenament d'una Comissió especial que tingui com a missió única portar una Ponència sobre aquest cas especial.

El Sr. PRESIDENT: La Cambra creu que ha d'ésser la mateixa Comissió o se n'ha de nomenar una altra? (*Rialles.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Estem a Bizanci!

El Sr. GALÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Galés té la paraula.

El Sr. GALÉS: En part, per a evitar les dilacions del debat, seria convenient que fos sempre el President de la Comissió el que contestés aquestes respostes. I per a determinar d'una manera ben clara la posició de la Majoria en emetre aquest Dictamen, és perquè quedi d'una manera ben positiva, afirmativa i sòlida, de manera que no hi càpiguen noves interpretacions a l'argument que ha fet pes i ha convençut la Majoria: que quedi ben clarament que el Parlament de Catalunya, que en aquest instant no té una Llei d'Incompatibilitats pròpia, es reserva la sobirania per a resoldre els seus casos. És aquesta qüestió de principi aquella que ens fa ésser una mica definitius tal volta, i que al senyor Duran li sembla bizantinisme; però que a nosaltres ens sembla, solament, una afirmació de principi catalanista. I és per això últim que demanem que passi l'afer a una Comissió especial que doni el seu Dictamen. No és una qüestió de bizantinisme, com diu el senyor Duran i Ventosa, sinó de principi, que són dues coses molt diferents.

El Sr. PRESIDENT: Així, es proposaran els noms per a constituir aquesta Comissió.

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Interpellació sobre els Decrets del 2 i 14 de març del 1936, referents a Contractes de Contractes i desnonaments.
3. Interpellació sobre la política universitària del Govern de la Generalitat.
4. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió referent al Projecte de Llei sobre il·legimitat dels acords de les Autoritats i Organismes de nomenament governatiu que regiren la via municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i 19 de febrer darrer.
5. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei autoritzant el Govern de la Generalitat per a disposar una renovació extraordinària de Jutges i Procuradors municipals de Catalunya.
6. Discussió del Dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei autoritzant l'Ajuntament

de l'Hospitalet de Llobregat perquè pugui incloure, com a cas especial, en el Pressupost extraordinari del 1936, que té en tramitació, en concepte de crèdits reconeguts, obligacions pendents, per un total import de 3.600,889'12 ptes.

7. Discussió del Dictamen de la Comissió so-

bre el Projecte de Llei aprovant la segregació del Submunicipi de Serra d'Almós, del terme municipal de l'Ajuntament de Tivissa, per tal de constituir-se en Municipi independent.

(S'aixeca la sessió a les vuit i setze minuts de la vetlla.)

